

MEMO

Aan: AB BVO DRAN

Onderwerp: Ontwikkeling brandstofkosten, NEA-indexatie 2023 en financiering vervoerders

Datum: 11 maart 2022

Afzender: Math v.d. Beucken

Aanleiding:

Door de stijgende brandstofprijzen nemen de kosten van het vervoer substantieel toe. Op korte termijn betreft dit een kostentoeename waarmee de vervoerder wordt geconfronteerd. Vanaf 1 januari a.s. zullen ook de gemeenten daarmee worden geconfronteerd na verdiscontering van deze kostenontwikkeling in de NEA/Panteia indexatie 2023. De brandstofprijs bedraagt circa 10% van de totale vervoerskosten. Een toename van 10% op de brandstofprijs resulteert in een toename van circa 1% (10% van 10%) van de vervoerskosten (een toename die verwerkt wordt in de NEA indexatie).

Bij de bepaling van de +3,5% indexatie 2022 (NEA/Panteia) is uitgegaan van een gemiddelde dieselprijs in 2022 van € 1,31 per liter. Bij een gemiddelde literprijs van € 2,- (+53%) is sprake van een integrale kostentoeename van circa 5% en bij € 2,50 (+91%) van circa 9%. Daarmee zou de indexatie 2022 feitelijk op respectievelijk +8,5% en +12,5% uitkomen.

Gevolgen voor de gemeenten:

Voor het bepalen van de NEA/Panteia indexatie vindt als eerste een herwaardering plaats van het voorafgaande jaar. Blijkt dat er sprake is van afwijking ten opzichte van de verwachting dan vindt daartoe achteraf een correctie plaats. Daarna wordt de verwachting voor het komende jaar gekapitaliseerd. Beiden opgeteld resulteert in de indexatie voor het komende jaar. Dus voor het bepalen van de indexatie voor 2023 wordt teruggekeken naar 2022. Voor 2022 is rekening gehouden met een verwachte dieselprijs in 2022 van € 1,31 (excl. BTW). Vanuit een grofmazige benadering leidt een toename van de dieselprijs met € 0,20 (+15%) tot een integrale kostentoeename van 1,5%. Momenteel liggen de prijzen rond de € 2,- (excl. BTW +53%) waardoor er sprake is van een integrale kostentoeename van circa 5%. In het geval deze kostentoeename ook de verwachting wordt voor 2023 dan tendeeft enkel de brandstofcomponent al naar +10%. Kortom als de (wereldse) omstandigheden zich op korte termijn niet gunstig ontwikkelen is het niet denkbeeldig dat de NEA/Panteia indexatie 2023 uitkomt op +10% of hoger.

Inmiddels heb ik het Sociaal Fonds Mobiliteit (als opdrachtgever voor het NEA/Panteia indexatie onderzoek) gevraagd om voor 1 juli a.s. een eerste indicatie af te geven van de verwachte indexatie 2023.

Voorstel:

In de voorliggende concept ontwerp MJPB 2023-2026 is vanaf 2023 rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie van +2%. Het voorstel is om dit percentage ongewijzigd te laten en dit te herzien bij de gewijzigde begroting 2023 en MJPB 2024-2027. Wel is het advies om in de gemeentelijke begroting rekening te houden met een fors hogere indexatie voor 2023 met de daaraan gerelateerde kostenontwikkeling voor 2023 en verder.

Mocht vanuit de zienswijze periode (voortschrijdende inzichten) aanpassing gewenst zijn dan vindt verwerking plaats in de definitieve MJPB 2023-2026. De vervoersorganisatie zal daartoe overleggen de financial van uw gemeente.

Gevolgen voor de vervoerder:

Door de fors toenemende kosten met gelijkblijvende opbrengsten (contractvervoer) ontstaat een financiële gap bij de vervoerder. Door het mogelijk ontbreken van reserves ten gevolge van de coronajaren dient de vervoerder de ontstane gap op korte termijn te financieren. Dit betreft een overbruggingsfinanciering, omdat de NEA/Panteia indexatie 2023 deze gap in de loop van 2023 pas (deels) compenseert. Landelijk zijn vanuit de vervoerders bij opdrachtgevers de eerste verzoeken ontvangen voor een brandstoftoeslag. Vanuit de Avan vervoerders hebben die verzoeken mij nog niet bereikt.

Voorstel:

Het uitgangspunt is dat de vervoerder zich voor financiering primair wendt tot een bank. Het kan voorkomen dat een bijdrage vanuit de opdrachtgever processen vergemakkelijkt/noodzakelijk lijkt. In die gevallen is het ter beoordeling van de directeur van de vervoersorganisatie om hier al dan niet aan tegemoet te komen in de vorm van een voorschot. Dit voorschot wordt gebaseerd op een brandstoftoename van maximaal 50% (€ 2,-). Hierdoor bedraagt het voorschot nooit meer dan 5% van het factuurvolume. De verrekening van dit voorschot vindt plaats uiterlijk in de eerste 6 maanden van 2023.

Te nemen besluiten:

- Akkoord te gaan dat de verwachte hogere indexatie niet wordt verwerkt in de concept ontwerp MJPB 2023-2026 en, mocht de zienswijze periode daartoe aanleiding geven, verwerking plaatsvindt in de definitieve MJPB 2023-2026.
- Akkoord te gaan om in voorkomende gevallen vervoerders in 2022 een voorschot uit te betalen met verrekening in 2023.